

19. června 2008

Pamětní mince a poštovní známky vydávané u příležitosti stoletého výročí založení Národního technického muzea

Stoleté výročí založení tak významné instituce, jakou je Národní technické muzeum, je událostí, která si zaslouží připomenutí. Česká pošta, s. p., se proto rozhodla věnovat NTM celou emisí poštovních známek, Česká národní banka vydala pamětní stříbrnou minci. Známky i mince byly představeny na slavnostním setkání zástupců vedení muzea, Česká národní banky a České pošty, s. p., v Betlémské kapli v Praze dne 19. června 2008.

Na slavnostním matiné v Betlémské kapli promluvil generální ředitel Národního technického muzea Mgr. Horymír Kubíček, který připomněl letošní sté výročí založení muzea, vrchní ředitel a člen Bankovní rady ČNB ing. Pavel Řežábek, ředitel odboru známkové tvorby České pošty, s.p., ing. Miroslav Špaček a rektor ČVUT prof. Ing. Václav Havlíček, CSc.

Při příležitosti setkání v Betlémské kapli poděkoval Horymír Kubíček třem zasloužilým pracovníkům NTM za jejich dlouholetý a významný přínos muzeu: Ing. Karlu Zeithammerovi, CSc., Ing. Zdeňku Raslovi a Petru Kožíškovi.

Emise poštovních známek

Speciální emise tří poštovních známek byla Českou poštou, s. p., dána do užívání dne 16. dubna 2008. K dispozici jsou i obálky prvního dne orážené příležitostným razítkem. Námětem vyobrazení na známkách i obálcích jsou vzácné sbírkové předměty. Je to poprvé, kdy Česká pošta věnovala Národnímu technickému muzeu celou emisí známek.

Autorem návrhů vyobrazení, motivů razítek i rytecké práce je klasik české známkové tvorby, rytec Bedřich Housa, z jehož ateliéru už i v minulosti vzešly krásné známky s technickými náměty. Pan Houska obdržel na matiné v Betlémské kapli kytičku a poděkování ředitele NTM za svou precizní a kvalitní práci.

Na známce s hodnotou 10 Kč je vyobrazen astronomický teodolit od firmy Reichenbach – Ertel vyrobený kolem roku 1830. Na příslušné obálce prvního dne vydání je ztvárněn mikroskop vyrobený J. Goernerem roku 1776. Na známce s hodnotou 14 Kč je sportovní automobil JAWA 750, konstruovaný v roce 1935 pro závod *1000 mil československých*. Příslušná obálka zobrazuje motocykl Premier, model SL, 500 ccm, OHV z roku 1931. Benzinový spalovací motor systému Siegfrieda Marcuse, vyrobený v Adamovských strojárnách kolem roku 1889, se stal námětem pro známku s hodnotou 18 Kč. Na obálce je ztvárněna důlní dieselová lokomotiva Ruhrthal z roku 1912, výrobek německé firmy Schwarz – Dyck.

Známky jsou vytištěny rotačním ocelotiskem kombinovaným s hlubotiskem. Lze je zakoupit ve specializovaných filatelistických prodejnách a na hlavních poštách.

Technické muzeum pro Království české bylo založeno na manifestační schůzi 5. července 1908. První sbírky muzea bylo možné navštívit v budově Schwarzenberského paláce dne 28. září 1910. V letech 1938-1942 byla vybudována vlastní budova muzea na pražské Letné. Po zestátnění v roce 1951 získalo muzeum svůj oficiální název Národní technické muzeum, pod kterým ho známe dodnes.

Muzeum v současnosti prochází náročnou rekonstrukcí. Stavební práce v budově na Letné skončí letos. Stavebníci uvolní prostor muzejníkům, kteří začnou zaplňovat nové i zrekonstruované výstavní sály zajímavými exponáty. Vedle tradičních instalací se návštěvníkům mimo jiné poprvé představí nové expozice architektury, stavitelství a designu a expozice tiskařství. Postupné otevírání muzea je plánováno na následující dva roky tak, aby celé muzeum bylo zpřístupněno v září roku 2010.

Pamětní stříbrná mince

Česká národní banka do svého emisního plánu na rok 2008 zařadila vydání stříbrné dvousetkoruny ke 100. výročí založení Národního technického muzea. Mince byla emitována 18. června 2008.

Návrh podoby mince vzešel z celostátní neomezené anonymní soutěže, kterou Česká národní banka vyhlásila v květnu 2007. K posouzení bylo předloženo 28 sádrových modelů od 20 výtvarníků. Hodnocení návrhů provedla Komise pro posuzování návrhů na české peníze na svém zasedání dne 18. září 2007 v budově České národní banky. Po vyřazení 18 návrhů v prvním kole postoupily zbylé do druhého kola. V něm bylo oceněno pět modelů, které nejlépe vyjadřovaly zadané téma. Protože však žádné řešení nebylo bez úpravy vhodné k realizaci, rozhodla se komise pro vypsání užší soutěže s uzávěrkou 3. prosince 2007, do které postoupilo všech pět oceněných návrhů. Byly to práce akademického sochaře Zbyňka Fojtů, Luboše Charváta, MgA. Josefa Šafaříka, Karla Urbana a akademické sochařky Majky Wichnerové. Vyhodnocení užší soutěže proběhlo dne 4. prosince 2007. První cenu s doporučením k realizaci získal návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů.

Námětem zobrazeným na lící straně mince je jedna z prvních na našem území vyrobených lokomotiv, umístěná ve výseči železničního kola. Na rubové straně mince je ve výseči hodinového ciferníku znázorněno průčelí budovy Národního technického muzea a část astrolábu.

Minci razila Česká mincovna v Jablonci nad Nisou ze slitiny obsahující 900 dílů stříbra a 100 dílů mědi ve dvojnásobném provedení, v běžném a špičkovém (tzv. proof). Obě varianty se od sebe liší povrchovou úpravou a řešením hrany. U špičkové kvality je pole mince vysoce leštěné, reliéf je matován a hrana je hladká s vlysem „ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA * Ag 0.900 * 13 g *“. U běžné kvality je hrana vroubkovaná. Průměr mince je 31 mm, hmotnost 13 g a síla 2,25 mm.

Technické muzeum pro Království české bylo založeno na manifestační schůzi 5. července 1908. První sbírky muzea bylo možné navštívit v budově Schwarzenberského paláce dne 28. září 1910. V letech 1938-1942 byla vybudována vlastní budova muzea na pražské Letné. Po zestátnění v roce 1951 získalo muzeum svůj oficiální název Národní technické muzeum, pod kterým ho známe dodnes.

Muzeum v současnosti prochází náročnou rekonstrukcí. Stavební práce v budově na Letné skončí letos. Stavebníci uvolní prostor muzejníkům, kteří začnou zaplňovat nové i zrekonstruované výstavní sály zajímavými exponáty. Vedle tradičních instalací se návštěvníkům mimo jiné poprvé představí nové expozice architektury, stavitelství a designu a expozice tiskařství. Postupné otevírání muzea je plánováno na následující dva roky tak, aby celé muzeum bylo zpřístupněno v září roku 2010.